

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Ne pedigre 2 korona 30 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címezők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Kétszáz gyűlés.

A szociálisták ellen való küzdelem tulajdonképpen csak most kezdődött meg igazában hazánkban. A szociálista elvek diadalmas előrenyomulásának csak most kezdik útját állani akarni. Meg akarják kísérteni nálunk is azt, ami eddig sehol a világon nem sikerült. Az érzelmeiket elfojtani lehetetlen. A szociálisták most pedig az érzelmen alapszik, — az igazság érzelmén. Ezért halad, ezért hódít tért, ezért győz, ezért hiábavaló ellene a küzdelem. Ki kell elégiteni a kívánságokból azt, ami jogos és akkor le lesznek győzve áltanai. Addig soha. Csak a kielégítés vonhatja el a tanok alapját: az igazságot Minden másféle kísérlet haszontalan, célra nem vezető. Csak ha a jogos kívánságok egytől-egyik teljesítve lesznek, akkor szabad megindítani a sallangot képező tévtanok ellen az írtóháborút és akkor ennek sikere is lesz. Az erőszak különben semmitsem használ, sőt határozottan árt.

A rosszul megindított ellenmozgalom alighanem rövid időn belül nagy és komoly bajokat fog felidézni.

Az ellenmozgalomnak különben megvan már a társadalmi hatása is. A múlt héten megtörtént, hogy egy előkelő állású katolikus vezérferfiú gúnyosan írt arról, hogy egy hirlap szociálista tanokat hirdet. Egy kicsit furcsa vád ez akkor, mikor a szociálisták éppen a katolikus vallás egy alapvető lére alapítják tanait és a szociálisták egy jó része egyenest keresztény szociálistának mondja magát. Hogyan volt ez lehetséges? Csak úgy, hogy ha nálunk egy nagy úr világga bocsát egy jelmondatot, akkor azt az országban mindenki meggondolatlanul felkapja és kell, vagy nem: dobálódik vele. Más képen érthetetlen is volna ez, mert bármit mondjunk is, a szociálisták a szegény emberek baján akar segíteni, ebből pedig nem szabad gúnyt űzni. Ezt az alapvetel senki ellen fegyverül felhasználni nem szabad. Legkevésbé a katolikus vallást hirdetőnek, mert erről a vallásról meg van írva, hogy rendeltetése: »a vagyonatlan fölemelése, a porba tipornak fölegyenésítése, magához térítése, a történelemben való besorozása és egyenjogúsítása«.

Ugyanezt akarja pedig a szociálisták is. Az utak, módok és eszközök, melyekkel egyekes a cél elérésére törekcsenek, bírálhatók, elítélhetők; de

a cél, az eszme előtt mindenkinek föltétlenül meg kell hajólni.

Vizont azonban bírálhatók és elítélhetők az utak, módok és eszközök is, melyekkel a szociálisták, vagy esetleg annak csak kinövészeit, túlzásait megsemmisíteni akarják.

Kezdődik pedig most ez a harc azzal, hogy betöltjük a nyilvános gyűléseket. Ennek következtése, hogy ezután tilkos gyűléseket tartanak, ahol a hangulat izgatottabb, az izgatás bátrabb és merészebb, mert nincs ellenőrzés alatt, az eredmény tehát sikeresebb.

A szociálisták eljárásukat, működésüket állami ellenőrzés alá akarják bocsátani. A gyűléseket azonban betöltjük, tehát ez az ellenőrzésről való lemondást jelenti. Pedig vagy veszélyesek azok a tanok és akkor igenis ellenőrizendők, vagy nem veszélyesek és nincs értelme, nincs jogosultsága a gyűlések betöltésének, eltekintve méltánylást érdemlő kivételes esetektől. De mikor megcsik, hogy a hatóság csak azért tilt be egy gyűlést, mert ugyanazon tárgysorozattal pár hónap előtt már volt egy másik gyűlés, akkor ezen méltán aggságoskodhatunk. Mert ez a szociális kérdésben egy elszomorító tünet. Azt mutatja, hogy a hatóságok félnek a szociálistáktól, mentőeszközök után kapkodnak és mindjárt a legerősebbekhez nyúlnak. Így pedig nem lehet célt érni. Így csak izgatnak, elmérgesílik a kedélyeket, gyűlöletet keltenek a vagyonos osztály ellen, növelik a macacsságot és a szívós kitarást.

Mi úgy gondoljuk, hogy mindazoknak, kiknek hatáskörébe tartozik a szociálisták túlzásainak mérséklése, első kötelességük volna, alaposan tanulmányozni ezt a világmozgató eszmét. Tanulmányozni kellő jóindulattal, emberi szívvel és az emberi jogok folytonos és állandó szemmel tartásával. Csak így lesz elkerülhető az a kudarc, mely Németországot érte. Nem a németeket, hanem a franciákat kell ebben a kérdésben utánozni. A franciák propogálták a szociálisták és így legyőzték kinövészeit. A franciáknak már volt két szociálista miniszterük, akik egy pár szociálista kívánságot teljesítettek is és íme, Franciaország mégis él és uralkodik és ez idő szerint sehol sincs olyan kevés baja szociálistákkal, mint éppen náluk.

A tanulság pedig, amit a francia, üdvöskének bizonyult módszerből levonhatunk, az, hogy az embereket nem

szabad elriasztani a szociálistáktól, különösen pedig nem szabad megakadályozni a műveltebb elemek csatlakozását, akik egyedül képesek e tanokat a fölösleges és káros sallangoktól megtisztítani és arra a magas piedesztálra emelni, amelyet megérdemel és amelyen más név alatt ugyan, de már régen megvolt. Akkor aztán a szociálisták nem lesz veszélyesek.

Az a 200 szociálista gyűlés, amelyet f. hó 14-én szerte az országban tartottak, már magában véve is bizonyítja, hogy a mostani szociális politikánk nem jó. Társadalmilag káros, mert az ellentéteket kiélesíti, közéletileg veszélyes, mert az izgatott tömeg rombol és pusztít. Most még ideje volna jó útra térni és megadni mindenkinek békességben a magát.

Az ügyvédség reformja. Sok az ügyvéd: kevés a per. Sok a munka: kevés a fizetség. Ezek az ügyvédi kar panasza. Ehhez járul még egy fontos kérdés: az ügyvédek nyugdíj- és gyámintézetének létesítése. Mindezekről halomszámra gyűltek össze a felterjesztések, indítványok és kérvények. — A kérdés ma megérettnek tekinthető és minden fél érdeke a megnyugtató megoldás.

A mai ügyvédi rendtartás sem a peres feleknek, sem az ügyvédek nem kedvező. Sőt igen sok rendelkezése veszélyezteti úgy az ügyvéd, mint az ügyfél érdekeit. Az ügyvéd sok igazságtalan zaklatásnak lehet kitéve. Ugy, hogy mostanában az ügyvéd jobban tart saját ügyfelétől, mint ellenfelétől, mert ez nem ártat neki, míg ellenben a saját fele meghurcolhatja a bíróságok és hatóságok előtt és jóhírnevét alaposan tönkretelheti. Az ügyvédek pedig kevés vigaszt adhat az, hogy az alaptalanul vádakodót becsukhatja. Mert amit elvesztett: a jó hírnevét és a közbizalmat, többé vissza nem szeresheti gonosz zaklatóján, akár milyen szigorúan büntessék is azt meg. Vizont a rossz lelkű ügyvéd klienseit tönkretelheti és mégis büntetlen marad.

Az igazságszolgáltatásnak egyik legfőbb biztosítéka, az ügyvédség: a legszebb hivata-sok egyike, mely embernek juthat. Azért is kívánnak az ügyvédtől az igazságügyi pályán legmagasabb tanulmányi kvalifikációt és feltétlen tisztességet és becsületérzést egész működésében. Ha valahol rossz az igazságszolgáltatás, ennek részben az ügyvédi kar fogyatkozásai is az okai. Epen azért a helyes és céltudatos igazságügyi politikában első helyet kell adni az ügyvédségnek és azt a legerősebb törvényes biztosítókkal kell körülbástyázni.

Ez a szempont tehát nem hiányozha-

tott P l ó z a S á n d o r igazságügyminiszter nagyszabású igazságügyi pofitálájából sem, melynek éppen a legerősebb oldala a perjog, a peres eljárás reformja. Maga az új perrendtartás már az országgyűlés előtt van és a képviselőház igazságügyi bizottsága már le is tárgyalta a javaslatot. Most csak a plénum döntése van hátra.

Ezzel párhuzamosan készitik elő az ügyvédi rendtartás reformját. Erre nézve az igazságügyminiszternek rég megállapított álláspontja és irányelvei vannak. Mégis megállgatni kívánja azonban az érdekelte ügyvédi kar nézeteit is és a legjobb akaratallal eltelve, figyelembe óhajta venni a jogos kívánásokat. Az ügyvédi kamarák már majdnem mind intéztek felterjesztést ez ügyben a miniszterhez.

Ezenkívül — mint röviden már írtuk — a miniszter két jeles fővárosi ügyvédet bizott meg egy rendszeres ügyvédi rendtartás kidolgozásával. Ezek a javaslatok is készen fekszenek már a miniszternél.

Mind a két javaslat tekintettel van az igazságszolgáltatás nagyfontosságú érdekére, de nem téveszt szem elől az ügyvédek társadalmi és anyagi helyzetének javítását sem. Széleskörű tanulmányozás és nagy körültekintés alapján készültek ezek a javaslatok és némely igen becses részüket lehetetlen mellőzni a reformnál.

Két nagyfontosságú mellékkérdés is erősen versenyez az ügyvédi rendtartás szabályozásával. Az egyik az ügyvédi nyugdíjügy, a másik a jogi szakoktatás kérdése, mely kihatással lesz az ügyvédek képesítésére. Az első kérdésnél előbb el kell dönteni: kötelező vagy csak fakultatív legyen-e az ügyvédi nyugdíjintézeti tagság. Legtöbben kötelezni akarják az ügyvédet a tagságra és a nyugdíjárulékokat a kamarai díjak módjára óhajtkák behajtani.

A jogi szakoktatás reformjánál arra számíthatnak, hogy a bírói és ügyvédi képesítés a tervezett új rend szerint egyforma lévén, valamint hogy az ügyvédjelöltek bizonyos ideig azután majd a bíróságoknál kell-vény szolgálni, ez által többen is maradnak majd meg a bírói pályán, mint eddig és ezzel enyhül valamennyire az ügyvédi pálya túlszűfoaltsága. Ezen a túlszűfoaltságon is minden áron szeretnének segíteni, a nélkül azonban, hogy az ügynevezet szárt számotte be-hoznákn, amelyőt nagyon idegenkednek. Az igazságügyi tisztviselők fizetésének javítása folytán talán szintén több ügyvédnek lesz kedve a bírói pályához és a kevesebb bizonyosért nem egy fogja otthagyni a bizonytalan több jövedelmet.

Baromfityényszts kicsiben és nagyban.

Napjainkban a kisembernek minden keresztetlortat meg kell ragadnia, hogy az ezen foglalkozásból származó jövedelem fokozásával a megélhetés gondjait megkönnyítse, elhárítsa, sőt életét — amennyire lehet — kellemesebbé, kellemesebbé tesse.

A mindennapi életben is, eltekintve az ember rendes foglalkozásától, mely lehet értelmiségi, kereskedelmi, ipari vagy mezőgazdasági foglalkozás, számtalan olyan mellékfoglalkozás kínálkozik az ügyes, szemes, körültekintő embernek, mely egy kis fáradsággal, egy kis befektetéssel busásan meghozza a maga gyümölcsét.

Ilyen hasznos foglalkozásnak kell kétségkívül tekinteni — egyebek között — a baromfityénysztsét is.

Ha az utóbb lefolyt évtizedekben figye-

lemmel kísértük azt, hogy hazánkbanól éventek hány millió korona értékű baromfit szalítanak már ki a külföldre és a csupán baromfi-kereskedéssel foglalkozó magánosok és társulatok pusztán e foglalkozásuk után milyen nagy vagyont szereztek, — akkor bizvást elhíhetjük, hogy a baromfi tenyésztéssel nagyon is érdemes foglalkozni.

Eddig hazánkban nem igen fordítottak valami különös gondot a baromfityénysztsre. Akik foglalkoztak is vele, csak inkább saját házi szükségletük fedezésére gondoltak, semmint arra, hogy eladásra tenyészsznek. Csak újabban kezdik nagyobb mértékben a baromfityénysztsét, amiből aztán az utóbbi évtizedben, a külföldre szállítás révén óriási külkereskedelem fejlődött ki.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben a baromfityényszts hazánkban nagy lendületet vett a természetes szaporítás és fejlődés alapján is; azonban a legújabb találmányok által lehetővé van véve a baromfityényszts mesterséges úton való tenyésztsése és nevelése is, amennyiben a baromfitojások keltése és a kikelt csibék felnevelése e célra készült gépek segélyével történik; — és az e téren eszközölt kísérletek által be van bizonyítva, hogy a mesterséges úton való tenyészts sokkal előnyösebb, sokkal hasznosabb a természetes tenyésztsnél, — amennyiben természet szerint barmikor kelthetünk tojásokat, a nélkül, hogy gondos és figyelmes kezelés és kihasználás mellett egyetlen tojás is kárba menne.

E találmányok értékesítése és okszerű kihasználása által a baromfityényszts eddig nem várt és nem remélt óriási fejlődésnek fog kétségkívül nekilendülni.

Nálunk, ahol az éghajlati viszonyok is, de különösen az, hogy népünk túlymóor részében mezőgazdasággal foglalkozik, nagyon kedvezők a baromfityénysztsre, ezt a körülményt óriási mértékben ki lehetne használni.

A baromfityényszts céljából ugyanis szövetkezethez, vagy társulathoz tömörülés által egy nagyobb szabású baromfityényszts telepet lehetne létesíteni, ott gépek segélyével a tenyésztsét megindítani, saját terhén jó tájallományt létesíteni és az így nyert baromfit, a közvetítő kereskedelem kizárásával, egyenesen és közvetlenül a külföldre szalítani. Az ebből várható jövedelem — meg vagyunk róla győződve — minden fogalmat meghaladóan busas volna.

A tojások kikeltésére alkalmas gépet eddig hazánkban csak elvettve látni még. Angliában és Amerikában foglalkoznak nagyban ilyen gépek előállításával, újabban már olyan mértékben, hogy ott a baromfiak tenyésztséje már csakis így, mesterséges úton történik.

Azonban az utóbbi időben hazánkban is kezdik már belátni, hogy a nagyban való aprójószágtenyészts csakis ilyen módon, ilyen eszközökkel lehetséges.

Egy költő-géppel ugyanis egyszerre 60 — 150 — 200, sőt még több tojást is ki lehet költetni olyan csekély gondozással, hogy azt egy gyermek is játszva végezheti el és olyan csekély költséggel, hogy egy tojás kikeltésére alig esik több három fillérnél. Már pedig bizonyos, hogy a természetes tenyésztsnél a kotló kitartása ennél sokkal többe kerül és ami fő: a mesterséges költetésnél a bevált termékeny tojásból ehullás nincsen.

A kicsiny, kikelt csibék fölnevelése a hidegebb idő zakkban szintén, külön e célra készült gép segélyével, történik, amely fűthető és a kis csibék életviszonyainak teljesen megfelel.

Közel Szenteshez, Orosházán van már ilyen költő és fölnevelő gép, mely célszerűség és tökéletesség szempontjából kifogástalan és — ami fő — ott Orosházán készült.

E gépek tulajdonosa kiváló előszeretettel foglalkozik a baromfityénysztsel és hogy azt okszerűen elszajátítsa, tanulmányúton is volt és tapasztalatai alapján konstruálta meg a maga új találmányú gépeit, miket bizonyára szívesen megmutat bárkinek is.

Orosházán már létesülöben van egy baromfityényszts szövetkezet. Vajjon gazdasági szempontból nem volna érdemes, hogy a mi kisgazdánk is foglalkoznának kissé ez-

zel az eszmével és utánozzák a hozzájuk kö-zelfekvő jó példát?

Ujdonságok

Szentes, 1904. február 21.

— **Gazdasági előadások a tanyai iskolánál.** A csongrádvármegyey gazdasági egyesület kezdeményezése folytán ez évben a Szentes külterületi iskolánál is tartanak népies gazdasági szakelőadásokat. Hogy március hó 20-ra ezeknek az előadásoknak a ciklusát befejezhessék, úgy állapították meg a tervet, hogy négy héten át, mindenkor vasárnap, felváltva 3—3 tanyai iskolában lesz ilyen gazdasági előadás, tehát hat iskolánál összesen 12 előadás. Ezeket az előadásokat mindenütt az illető tanyai tanítók tartják, az egyesület felhívása folytán, a földművelésügyi miniszter által megállapított tiszteletdíjért és a végleges sorrendet erre nézve vasárnap állapította meg az egyesület vezetősége a tanyai tanítókkal együttesen úgy, hogy az előadások mindegyikére kimegy az egyesület egy-egy kiküldötte. A sorrend pedig a következő: F. hó 28-an, vasárnap a kistókei iskolánál P a p p Imre tanító tart előadást a szarvasmarhatenyésztsről, a királysági iskolánál Szilágyi Károly tanító a sertésenyésztsről, az cseseri iskolánál Komendát János tanító a konyhakertésztsről; — március 6-án az eperjesszéi iskolánál Vida Lajos tanító tart előadást a talajjavításról, a kajáni iskolánál Galla s z József tanító a méhésztéről, a derekegyházdolai iskolánál Sz a b o Antal tanító a gyümölcsfatenyésztséről; — március 13-án a kistókei iskolánál P a p p Imre tart előadást a kisgazdasági rendezéséről, a királysági iskolánál Szilágyi Károly a konyhakertésztsről, az cseseri iskolánál Komendát János a sertésbetegségekről; — március 20-án az eperjesszéi iskolánál Vida Lajos tart előadást a lötenyésztséről, a kajáni iskolánál Galla s z József a munkás-segélypénztárról és a derekegyházdolai iskolánál Sz a b o Antal a vetőmagvakról. Mindezek az előadások vasárnapokon, délután 3 órakor kezdődnek és ingyenesek. Felhívjuk ezen tanulás előadásokra a tanyavilág népének figyelmét.

— **Diákok tanulmányi kirándulása.** A helybeli állami főgimnázium VII. és VIII. osztályának növendékei f. hó 20-an, Balázsovits Norbert és két tanár vezetésével Mindszentre rándultak át, hogy ott az armentesítő tarsulat kurcatoroki vízemelő-gépének működését megtekintésék. Az ifjúságnak Káló Gyula főmérnök és Schneider József szakaszmérnök magyarázták meg a gép szerkezetét, readeltetését és működése feltételeit. A kirándulók aznap délután 5 óra vonattal jöttek haza.

— **Református istentiszteletek a felsőpárton és a külterületen.** A nagy és népes református egyház presbitériuma, a mult vasárnap tartott ülésében, vallásérkölesi szempontból igen nevezetes és dicsegetes határozatot hozott. Elhatározta ugyanis a mult presbitérium, hogy az egyháza kötelekébe tartozó azokat a hivat, akik vagy bent a városban igen távol laknak a templomtól, vagy a külterületen lakva, egyáltalán meg vannak fosztva a templombjárás lehetőségétől is, ezért — amikor csak lehet — otthozak közelében keresteti fel a lelkipásztorai által és ott tart nekik és velük istentiszteletet. A határozathoz képest ezért a nagy dologidő beálltáig, bent a városban, a felső-

párton levő Takács-János-féle iskolánál minden szerdán reggel 8 órakor tartanak istentiszteletet és ezek elsője már tegnap meg is volt; a külterületen pedig, az ott levő iskolánál egyelőre minden vasárnap délelőtti szintén istentiszteletet tartanak. Az őszi munka befejeztével természetesen ezentűl ezeket az istentiszteleteket ismét rendszeresen megkezdik és megtartják.

— **A törvényhatósági közútak befásítása.**
Cicatricis Lajos dr. alispán ez évben megkezdte a törvényhatósági közútak befásítását. Az alispán ebben a dologban előre megállapított tervszerint járt el, mely mellett az összes törvényhatósági útnaknagyon eper- és gyümölcsfakkal való teljes befásítását néhány év alatt eszközölheti reményli. Most tavaszszal az aradi és vásárhelyi várm. törvényhatósági közútak befásítását vizik keresztül, aminek munkáját a hét elején már megkezdték. Mintegy 40 kilométernyi úttest lesz most befásítva feliben eper-, feliben pedig cseresznye- és diófával, amihez az eperfákat az alispán a szegszárdi állami telepről, az országos selyemipari igazgatóság felügyelőjének révén szerzi be, míg a gyümölcsfákat Szentes város kertjéből veszik. A facsemeték az utászok felügyeletére és gondozására lesznek bízva, de talán közönségünk is megkedvelte már annyira a faültetvényeket, hogy annak nyilvános ellenőrzése is megvédi majd a csemeték egy részszámlámból emberek kártékony romboló szenvedélyével szemben.

— **Gyermekrabló komédiás.** Furcsa gyermekrablási eset hírért kapjuk Mindszentről. Rácz Sándor és felesége Mészáros Juliánna magyar komédiások legutóbb engedélyt kértek és kaptak a mindszenti főszolgabírói hivataltól arra, hogy a szolgabírói járás községeiben faluról-falura járva, előadásokat tarthassanak. A vásári komédiások legutóbb Derekegyházra vetődtek és ott mutogatták a magas művészetüket. Cicatricis Béla községi jegyzőnek, aki egy ilyen művészprodukciónál végig nézett, fölnt, hogy a komédiásokkal egy 5-6 éves csöpp emberke is van, akivel a legnehezebb mutatónyokat végeztek. Bekérte hát a nevezett komédiástól a játékgengelyt és ekkor kiínt, hogy Rácz jogtalanul tartja magánál a kis fiút, aki a Mészáros Imre kiskunhalasi földmives Pistikája. A jegyző azonnal raparancsolt a művészcsaládra, hogy a gyermeket rögvest adjak haza a szüleinek. De Rácz erre revolvert szegezett a jegyző mellé és lelővéssel fenyegette, ha el mernék tőle venni a gyereket. A dühöngő vandorkomédiást végre is a csendőrség fékezte meg és természetes, hogy a gyermeket elvették tőle.

— **Állatvizsgálat.** A mezőgazdasági és mezőrendőri törvény értelmében egy tavasz nyíltak az egész lo-számár és öszvérállományt meg kell vizsgálni, állategészségügyi szempontból. E törvényes rendelkezés végrehajtásában Szentesen a nevezett állatok vizsgálatát március 8-tól március 24-ig tartják meg, a következő sorrendben: Március 3-án a derekegyházoldali, donáti és lapistófertői lakosok állatait a Mátéffy malom mellett. 4-én a derekegyházoldali, nagynyomás és berekhatói lakosok állatait a Berényi Ferencz tanyája melletti úton 5-én a donáti lakosok állatait a Csúcs-féle szélmalom melletti úton. 7-én a királysági, eperjesi és mucsihatói lakosok állatait a Csernus-féle eperjesi szélmalomnál. 8-án a királysági és királyságjárándósi lakosokét a Horváth Sán-

dor tanyája melletti úton. 9-én a külsőecseri pankotai és mucsihatói lakosok állatait a Gyugy József-tanya melletti úton, 10-én a hajáni, belső és külsőecseri lakosok állatait a Vecseri Lajos Bálint-féle tanyája melletti úton. 11-én a belsőecseri lakosok állatait a Székely Mihály szélmalma melletti úton. 12-én a nagytőkei, belsőecseri és vekezugyi lakosok állatait Dobos Ferencné szélmalománál. 14-én a vekezugyi, szentlászlói, kis- és nagytőkei lakosok állatait a vekezi csárdánál. 16-án a jaksoni, kis- és nagytőkei lakosok állatait a tőkei iskolánál. 17-én a kistőkei és zalotai lakosok állatait a bökényi csárdánál. 18-án a kistőkei és nagyhegyi lakosok állatait Kürti Imre Horváth-féle tanyája mellett a szikhaton. 19-én a felső és alsóréti lakosok állatait a kucori csárdánál. 21-én az alsóréti, berki szőlőbéli és bereklaposi lakosok állatait a Horváth István féle tanya melletti úton. 22-én a nagyhegyi, vekezlaposi, nagynyomás és szentlászlói lakosok állatait a Hajdú József beseinyói tanyájánál. 23-án az I. és II. tizedbeli, 24-én a III. és IV. tizedbeli belterületi állatokat a külső cédulához. Az állatvizsgálat a jelzett napokon mindenkor reggeli 8 órától déli 12 óráig tart. A vidékre legeltetés végett elhajtandó jószágokat április 24-től május 10-ig naponta reggel 6-8 óra között vizsgálják meg a külső cédulához. A beteg állatokat nem kell elővezetni.

— **Városi bál.** A Szentes városi tisztviselők és képviselők által március 5-én, a tisztviselői nyugdíjalap javára, a színházteremben tartandó városi bál iránt olyan széleskörű az érdeklődés itthon és a vidéken, hogy eddig már az összes páholyok le vannak foglalva és ettől eltekintve is, a bál oly látogatottnak ígérkezik, amilyen Szentesen még soha egy mulatság sem volt, még a gazda-újak révén évek óta híresekké vált mulatságai sem. A rendezőség erre való tekintettel úgy intézkedett, hogy a szinpadot erre az alkalomra eltávolította a teremből, hogy így ezzel is férhellyel nyerjen. A terem így jóval megnagyobbodik, de bizonyos, hogy még így is szorongásig meg fog telni a városi bál alkalmára, mely ezek szerint igen szépen gyarapítja majd a tisztviselői nyugdíjalapját. Megemlítnék itt, hogy a terem erre az alkalomra szokatlanul fényesen lesz kivilágítva és hogy a rendezőség csinos, elmes tárcsákkal is megdéli a hölgyeket. Dacára annak, hogy csaknem 2000 meghívót küldtek eddig szét, még mindig sokan vannak, akik meghívót reklamálnak, ami mindenesetre annak a jele, hogy rendkívül az érdeklődés a városi bál iránt, és hogy ezek szerint rendkívül lesz ennek a mulatságnak az érdeklési és anyagi sikere is.

— **Népies gazdasági előadás.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesületben mult vasárnap délelőtti ismét tartott népies gazdasági szakelőadást a vásárhelyi földmivesiskola két tanára, ezúttal a gazdaközönség fokozottabb érdeklődése mellett, mint az előző vasárnapon volt. Az egyesület vezetősége arról értesíti a gazdaközönséget, hogy ezentűl, további intézkedésig minden vasárnap délelőtti 10 órakor lesz az egyesületben ilyen népies gazdasági előadás, amelyek meghallgatására nem egyleti tagokat is mindenkor szívesen látnak vendégül.

— **Kifogott hulla.** Csanytelek alatt f. hó 16-án egy ismeretlen férfi hulláját fogták ki a Tiszából. A hulla középterműtű egyéné, szeme kék, fogai épek, arca beretvált, haja szőke. Ruházata sötétszöke posztó kabát, ugyanolyan zsinóros mellény, magyar szabású zsinóros kávébarna nadrág, varrott szegélyű csizma, fehér sifoning és bő magyar gatyavalt, — a kabát zsebében rózsaszínű, kéksíkoss zsebkefé. A hulla — orvosi vélemény szerint, — kifogás előtt már 10-14 napig lehetett a vízben.

— **Kézrekerült apróbjóság tolvaj.** Múltán kiérdekelte a szarvasi asok rémcserevet Veres Márton belsőecseri tanyai lakos, aki már horogra került és aki nemcsak azt ismerte el, hogy a Biró István verecegyházi tanyáján januárban és f. hó 11-én történt lúdlaposoknál ő a tettese, de beismert eddig három szarvasi határbeli lopást is. Veres a szarvasi csendőrközvetők vették pártfogásukba és el is vitték magukkal Szarvasra, mert a sógora: Kiss István régtől ismert tolvaj szarvasi lakos, aki Veresnek tarta volt ezekben az ügyekben is, — szó-készen van. Kilátás van rá, hogy Kiss István kézrekerítésével szamos, a szentesi határban elkövetett baromfilopas is kideríthető lesz.

— **Havas zivatar.** A verőfényesen szép, szinte tavaszias napokat, melyek a hét elején az embert elemi erővel csalták ki a szabadba, tegnapra viradóra zimankós, havas időjárás váltotta fel, beigazolta Meteor időjósolást, aki február végére egy második telet jelzett előre. Egész éjjel rémesen süvöltött a szélvihar, reggelre kelvén pedig pilinkelő hópíhékkel volt tele a párazatos levegő és igazándi bőjti szél záguddott végig az utcákon, havat hordva, csapkodva a járókelők arcába, akik kabátgallérjukat feltűzve, fázósan, szapora lépéssel siettek a dolguk után.

— **Legények harca.** A mult vasárnapon véres legénycsata volt az egyik horgosi korszamban. A legények mulatoztak, majd az ital, a borgóz hatása alatt botokkal, késekkel rontottak egymásnak. Ahogy ércsülnék, különösen Kenyeres Antal, Kenyeres Albert, Ökrös István, Pálkás Ferenc, Csécsény György, Német Imre és Császár Béla jeleskedtek a hadakozásban, amelyben Kenyeres Albert és Csécsény Gyurka a fejükön súlyos sérüléseket szenvedtek, bár hogy a többi hadviselő se igen menekült kisebb nagyobb sérülés nélkül.

— **Utcai támadás.** Molnár Sándor kőműves, aki több rendbeli kihágást követett már el, f. hó 23-án hajnalban részleg fölvet botorkálva haza, a mellette gyantával elhaladó Fenyvesi Lajos nyomdai kerékajtót minden ok nélkül megtámadta és megverte. Fenyvesi feljelentése folytán a kötekdő ember ellen megindították az eljárást.

— **Ápr. rendőri hírek.** Labádi Juliánna IV. tized 733. szám alatti lakos a f. hó 23-án a viradó éjszakán bevete Leány Józsefné lakása ablakát, miért is ellene a kihágási eljárást folyamatba tették. — Madarász Irma cselédeány jelenti a rendőrségen, hogy f. hó 23-án délelőtti a vásárhelyi utcában elvesztett egy kis bőrtárcát, amelyben 6 korona p.n.z. 2 kulcs és egy varrógéptörlesztési cédula volt. A pénzt nem bánja, ha megtartja is a megtaláló, akít arra kér, hogy a kulcsokat és a cédulát szolgáltassa neki vissza, amiknek úgy sem vehetné semmi hasznát.

— **Téglamesterek figyelmébe.** Egy bi-harmergyei gyár, a saját szükségletének fedezésére végett (nem téglagyár) — 2-300000 darab téglát akarna kiverneni a saját területén és e célból szüksége volna egy ügyes, megbízható téglamesterre. A gyár vezetősége ez ügyben hozságn fordult és így — ha van Szentesen vagy itt a közel vidéken téglamester, aki erre a munkára vállalkoznék, felkérjük, hogy jelentezzék ez iránt szerkesztőségünkben.

Irodalom.

Kakas Márton. Hétről-hetire a vidám kepek és elmes apróságoknak egész tömegével mulattatja olvasóit a Kakas Márton, s művészeinek minden vonása, íróinak minden betűje a jó ízlés szigorú cenzuráján meggyerezett. A legújabb szám első oldalára Linek Lajos festett egy komorságában is mosolyra indító képét a magyar delegáció hazatéréséről. Ez a rajz volt taképpen elmes paródiája Meissonier híres képeinek, amely az Oroszországban megvert napoleoni sereg hazatérését ábrázolja s aki emlékszik az eredetire, bizonyára meg fogja becsülni

a paródia művészi tökéletességét. A másik színes kép, egy vidám farsangi jelenet, a Bér Dezső előkelő művészetének fog elismerést szerzeni. A többi kép közül átvállal Ház Miklós aét rajza, a mely újabb bizonyosságul szolgál a fiatal művész ritka talentumának. A lap irodalmi része csillogó, tarka keret gyanánt fogja körül a képeket s minden sorából elmesség és jókedv sugárik.

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1903. október 1-től.

Szentes—Hmvásárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel 8 óra 24 perc délelőtt 5 óra 39 perc délután
szegvárról indul 5 óra 10 perc éjjel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 perc éjjel, 9 óra 24 perc délelőtt, 6 óra 46 perc délután.
Hódmező Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 15 p. délelőtt, 7 ó.39 p. este.
Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 11 óra 17 perc délelőtt, 10 óra 55 perc este.

Szeged—Hmvásárhely—Szentes:

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 2 óra 40 perc délután, 7 óra 20 perc este.
Hm.-Vásárhelyről indul 7 óra 25 reggel, 3 óra 50 perc délután, 8 óra 36 perc este.
Mindszentről indul 8 óra 26 perc reggel, 4 óra 54 perc délután, 9 óra 40 perc este
Szegvárról indul 8 óra 50 perc reggel, 5 óra 19 perc délután, 10 óra 3 perc este.
Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 38 perc délután, 10 óra 23 perc este.

Szentes—Szolnok—Budapest:

Szentesről indul 5 óra 55 perc reggel, 11 óra 16 perc délelőtt, 6 óra 00 perc este.
Tökéről indul 6 óra 29 perc reggel, 11 óra 52 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.
Kázmártonból 7 óra 11 perc délelőtt 12 óra 38 perc délután, 7 óra 22 perc este.
Tiszaföldvárról 8 óra 1 perc d. e. 1 óra 33 perc d. u., 8 óra 14 perc este.
Pusztatényről 9 óra 5 perc d. e. 2 óra 42 p. d. u. 9 óra 19 perc este.
Szajórló indul 9 óra 35 perc d. e., 3 óra 2 perc délután, 9 óra 41 perc este.
Szolnokra érkezik 10 óra 00 perc délelőtt, 3 óra 28 perc délután, 10 óra 6 perc este.
Budapestre érkezik 1 óra 10 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 óra 00 perc reggel.

Budapest—Szolnok—Szentes:

Budapestről indul 10 óra 00 perc éjjel, 8 óra 10 p reggel, 2 óra 15 perc délután.
Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 31 perc délelőtt; 4 óra 48 perc délután.
Szajórló indul 3 óra 52 perc éjjel, 12 óra 3 perc délután, 5 óra 18 perc délután.
Pusztatényről indul 4 óra 16 perc reggel, 1. óra 24 perc délután, 5 óra 36 perc délután
Tiszaföldvárról indul 5 óra 50 perc reggel, 2 47 perc délután, 6 óra 42 perc éjjel.
Kunszentmártonból 7 óra reggel, 2 óra 58 p délután, 7 óra 33 perc éjjel.
Tökéről indul 7 óra 30 perc reggel, 3 óra 30 perc délután, 8 óra 00 perc este.
Szentesre érkezik 8 óra 4 perc reggel, 4 óra 1 perc délután, 8 óra 30 perc éjjel.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel 2 óra 30 perc délután.
Félegyházáról indul 12 óra 25 perc délután, 5 30 perc délután.

Felolvaszerkesztő: BÀNFAI LAJOS.

Társzerkesztő: MATÉFFY LÁSZLÓ

Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomdája

Értesítés.

A zongoraoktatást újból megkezdi márczius 1-étől III t. 41 sz. alatt

Szvaton-Farkas Gizella

3E2 okl. tanítónő.

600 hektoliter

csongrádi bor, 1903. évi termés-hektoliterje 16 frt, —6—7 fokos, lefejtve. Törköly- és seprőpállinka, saját főzésű, 34 hektoliter, literje 70 krajcár. Nagyból vételnél áruengedmény. Lillenthal Fülöpnél, Csongrádon. 10—6

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbasomagot, egy 100 oldalvas-tag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatramé. Öbb csudagyógyszer ez mely már ezeket megmentett, akik jűkori kicsapongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatároza az intézet, mindenkinen — aki kéri — egy csomag gyógyszer magyaróz könyvecskével díjtalanul kuden. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki jűkori kicsapongások folytán nem bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségekben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül amú szervekre hat, melyek erőstüresre szoktak csudás és erédeménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegket is. Öregek és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a „State Medical Institute”-nak, honnan a próbasomagot címreker azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstök végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbasomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmis betegségek-ből otthon is kigyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárhonnan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb dískréció mellett díjtalanul elküldik neki a próbasomagot a magyaróz könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. a evelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portómentesen küldendő.

Gyors végeladás!

4 pár cipő

csak 6 korona 25 fillér.

Óriási mennyiségű cipőárúk bevásárlása folytán, csak rövid ideig adunk 1 pár úri és egy pár női fűzős cipőt, barnát vagy feketét, erősen szögelt kemény bőrtalppal, továbbá, 1 pár úri és 1 pár női divatcipőt, mind a 4 pár igen elegáns kiállításban, csinos, könnyű viselet, nagyság centiméter mérték szerint, a 4 pár ára összesen 6 kor 25 fillér.

Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése ellenében.

S. Urlach cipő kivitelei háza

Krakau. Fach 54/J.

Nem tetsző kicseréltetik, sőt pénz is észrevétel nélkül visszaadatik. 5—4

A Szentes vidéki takarékpénztár Petőfi utcai házában egy 3 szobából és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó

A KISBIRTOKOSOK ALTAL

sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angolnyelven és rafias eljárással készített, kitűnő minőségű, nagyon világos szavatól fajtiszta, 1-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szólólugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtiszttának, a legjobbakkal és legmegbízhatóbbakkal bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag fűlesztett, reklamizozott, előhajtásos oltást messze felülmulni!

Chasselas, muskataly és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott 1-ső rendű **Lugagyűjtemény** ára: (melynek megeredéseért és jóságáért felelőssé vállaltatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab . . . 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 darab . . . 10 kor.

a) BORFAJOK:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökere fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra:
Ezer darab 200 kor.
Száz darab 22 kor.
Tíz darab 2 kor.

b) CSEMEGEFAJOK:

Arak tavaszi szállításra értendő:
Ezer darab 220—240 kor.
Száz darab 25—30 kor.
Tíz darab 3—5 kor.

Hazai szőlőfajok! — Filoxermentes:

SZŐLŐKIRÁLY (Delaware).

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directermő, melynek 25—26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni mászlához és a madérához. Silányabb kertj vagy homoki bork feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetből 17 évvel ezéltől közvetlenül az érmellékre portált ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a bork királyának. A jövő szőlőszet kincse. Mindentűt megterem, úgy a homokos, mint kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül természet, biztosan jól megfogoragott, rendkívül (tartós szivós zöldhajtása 1—20. hideget is kibíró) korán érő csemegefaj felhozott előnyeivel fogva, — megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaink fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken — mint

Szólólugas tenyésztessék

100 daraból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware)!

Ripáriaportális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajok! palackokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legújanyosabb beszerzhető s kívánatra válaszoló ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétellel mint a borra küld:

Az Érmelléki Szőlőszeti és Boraszati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz Székelyhid. (Biharmegye). 28—13